

नमुना प्रश्न पत्र २०७७ (Model Question 2077)

विधिशास्त्र र कानुनी सिद्धान्त (Jurisprudence and Legal theories) [Jlt.107]

कक्षा (Grade): XI

समय(Time) : 3 Hrs.

पूर्णाङ्क (Full Marks): 75

परीक्षार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा मौलिक उत्तर दिनुपर्नेछ । किनारामा दिइएका अङ्कले पूर्णाङ्कलाई जनाउँछ ।
(The candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.)

समूह क (Group A)

अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Very Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् (Attempt All Questions.)

(11 x 1 = 11)

1. दण्ड लाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define the term 'sanction'.
2. विधिशास्त्र भनेको के हो ?
What is jurisprudence?
3. कानून किन महत्वपूर्ण छ? कुनै दुई कारणहरू दिनुहोस् ।
Why is law important? Give any two reasons.
4. सारवान कानून भनेको के हो ?
What is meant by Substantive Law?
5. प्रथाको अर्थ लेख्नुहोस् ।
Write down the meaning of Custom.
6. कानून सम्प्रभुको आदेश हो । यस कथनलाई दुई वाक्यमा प्रमाणित गर्नुहोस् ।
Law is command of sovereign. Justify the statement in two sentences.
7. मौलिक हक र कानुनी हकबीचका कुनै दुईवटा फरकहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any two differences between fundamental rights and legal rights.
8. भौतिक सम्पतिको परिभाषा दिनुहोस् ।
Give definition of corporal property.
9. कानुनी व्यक्ति को हो ? लेख्नुहोस् ।
Who is legal person? Write down.
10. कानून र नैतिकताबीचको सम्बन्ध दुई वाक्यमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
State the relationship between law and morality in two sentences.
11. सरकारी अभियोजन भनेको के हो ?
What is meant by public prosecution?

समूह ख (Group B)

संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Short Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(8 x 5 = 40)

12. विधिशास्त्रको क्षेत्रहरू व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the scope of Jurisprudence.

13. राष्ट्रिय कानून र अन्तरराष्ट्रिय कानूनबीच तुलना गर्नुहोस् ।

Compare between national law and international law.

14. विधायन कसरी कानूनको प्राथमिक श्रोत हो ? उदाहरण सहित व्याख्या गर्नुहोस् ।

How is legislation the primary source of law? Explain with examples.

15. प्राकृतिक सम्प्रदाय र विप्लेषणात्मक सम्प्रदायबीचका फरकहरू लेख्नुहोस् ।

Write the differences between natural school and analytical school of jurisprudence.

अथवा(Or)

समाजशास्त्रीय सम्प्रदाय र ऐतिहासिक सम्प्रदायबीचका फरकहरू लेख्नुहोस् ।

Write the differences between sociological school and historical school of jurisprudence.

16. मानौं तपाईंको कुनै एक छिमेकी आफ्ना काम कारवाहीका सन्दर्भमा प्राय आलोचित हुनुहुन्छ, वहाँका गलत क्रियाकलापलाई सच्याउने गरी तपाईं नागरिकका नैतिक कर्तव्य र कानुनी कर्तव्यहरूबारे के कस्ता सल्लाह सुभाष दिनुहुन्छ ?

Imagine one of your neighbours is often commented of his activities, in that case how you suggest him regarding the moral and legal duties of citizen so that his wrong activities would be well corrected.

17. संगठित व्यक्तित्वका सिद्धान्तहरू सम्बन्धमा छलफल गर्नुहोस् ।

Discuss the theories of corporate personality.

अथवा(Or)

मृत व्यक्ति र नजन्मेको व्यक्तिको कानुनी हैसियत व्याख्या गर्नुहोस् ।

Explain the legal status of dead person and unborn person.

18. तपाईंको समाजमा देवानी प्रशासनिक न्याय सम्पादन गर्नु पर्यो भने तपाईं के के कुरामा ध्यान दिनुहुन्छ ? सूचि बनाउनुहोस् ।

What things do you consider while implementing the civil administration of justice in your society? Make a list of them.

19. कानून र नैतिकताबीचको फरकलाई विप्लेषण गर्नुहोस् ।

Analyze the difference between law and morality.

समूह ग (Group C)

लामो उत्तरात्मक प्रश्नहरू (Long Answer Questions)

सबै प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt All Questions)

(3 X 8 = 24)

20. यथार्थवादी सम्प्रदायका विशेषताहरूबारे प्रकाश पार्नुहोस् र न्यायमुर्ति होल्मस्को योगदानबारे बयान गर्नुहोस् ।

Highlight the basic characteristics of realistic law school and describe the contribution of Justice Holmes. 4 + 4

अथवा(Or),

आर्थिक सम्प्रदाय भनेको के हो ? कार्ल मार्क्सको योगदानबारे बयान गर्नुहोस् ।

4 + 4

What is economic law school? Describe the contribution of Karl Marx.

21. सम्पत्ति भनेको के हो ? सम्पत्ति प्राप्ति र सम्पत्ति हस्तान्तरणका तरीकाहरूबारे व्याख्या गर्नुहोस् ।

What is property? Explain the modes of acquisition and transfer of property.

2 + 6

22. स्वामित्व भनेको के हो ? भोग र स्वामित्वका फरकहरू लेख्नुहोस् ।

What is Ownership? State the differences between possession and ownership.

2 + 6